

Overwegingen t.a.v. wetsvoorstel strafbaarstelling verheerlijking terrorisme

1. Formulering specifieke elementen wetsvoorstel

De elementen 'verheerlijken' en 'steun betuigen' zijn dusdanig subjectief en vaag omschreven, dat zij daarmee onderhevig zullen zijn aan onvoorspelbaarheid en politieke willekeur.

In EHRM rechtspraak zijn duidelijke criteria geformuleerd voor de wetgever: de strafbaarstelling van een handelen (of nalaten) dient zodanig concreet gedefinieerd en voorzienbaar te worden geformuleerd, dat er geen rechtsonzekerheid kan optreden.

Bovendien kan dit wetsvoorstel qua formulering (verheerlijking, betuigen van steun) ruimte laten voor machtsmisbruik, aangezien het naar de voorkeur en afkeur van een betreffende politie-agent, OvJ, rechter-commissaris kan worden geïnterpreteerd en dus kan leiden tot willekeurige strafvervolgning.

Tenslotte heiligen de middelen het doel niet. Terrorismewet- en regelgeving is reeds aanwezig en de noodzaak voor een nieuwe en zeer verregaande beperking van grondrechten voor burgers acht ik in strijd met het subsidiariteits- en het proportionaliteitsbeginsel.

2. Voorspelling: EHRM stelt strenge eisen

Zoals het wetsvoorstel nu geformuleerd is, zal het mijns inziens de strenge eisen van het EHRM niet doorstaan, voor wat betreft de strafbaarstelling. Het EHRM is streng bij politieke uitingen: enkel wanneer expliciet (aantoonbaar) en direct wordt opgeroepen of aangezet tot geweld, is het delen van verklaringen, publicaties, manifesten etc strafbaar (en dus verboden).

Bovendien: destijds heeft de wetgever niet voor niets gekozen voor opruiing. Opruiing is als zodanig al strafbaar (art 131, 132 Sr) en deelnemen aan terroristische organisatie ook (140 Sr).

Ook het werven voor gewapende strijd is strafbaar gesteld o.g.v. 205 Sr.

Het wetsvoorstel wil een 'stemming' strafbaar stellen, namelijk de verheerlijking. Wanneer mensen dus hun steun en waardering uitspreken voor bijvoorbeeld (sabotage)acties (zie UK met Palestine Action) dan zou dat volgens de Nederlandse overheid al strafbaar worden.

Ook het EHRM lijkt een duidelijke grens te trekken en stelt dat het strafbaar stellen van niet-opruiende steunuitingen buitenproportioneel is (EHRM Dmitriyevskiy - Rusland, 2017)

3. Strafrecht als Ultimum Remedium

Ik vraag de Tweede Kamer eveneens om het volgende in beschouwing te nemen: sociale verandering is alleen mogelijk met een beweging die ageert tegen bestaand onrecht. Dit gaat vaak gepaard met burgerlijke ongehoorzaamheid en het oprichten van clubs/verbonden die niet de letter van de wet volgen, maar provoceren, escaleren en saboteren. Dat daarbij schade aan goederen ontstaat, is een mogelijk gevolg. Het ANC deed aan sabotageacties. XR provoceert ook. Dat betekent nog geen geweld jegens mensen. De eerder genoemde anti-apartheidsacties in Zuid Afrika en de rest van de wereld eveneens.

Aan de strafwetgeving tornen is geen sinecure.

Waarom er niet is gekeken naar reeds bestaande civielrechtelijke (mediawet, verbintenissenrecht) en bestuursrechtelijke mogelijkheden (geboden of verboden), is mij een raadsel. Op deze manier verliest het strafrecht haar functie als ultimum remedium.

4. Dit wetsvoorstel mag geen wet worden

Het wetsvoorstel is te vaag, disproportioneel (onnodig criminaliserend), lokt willekeur en machtsmisbruik uit en lijkt in strijd met het demonstratierecht en het recht op vrije meningsuiting (art 10 EVRM en art. 7 Gw, art. 19 IVBPR, art. 15 Handvest EU grondrechten).

Rechtspraak van het EHRM laat zien dat de rechter een strict criterium geeft om van strafbaarheid te spreken: er moet echt sprake zijn van "incitement to imminent violence", ofwel: aanzetten tot concreet geweld.

Kortom, dit wetsvoorstel is niet houdbaar in deze vorm en mijn stelling is dat het in essentie een overbodig, maar bovendien rechtsstatelijk zeer zorgwekkende ontwikkeling is, om dergelijke subjectieve 'delicten' strafbaar te stellen.

Dit wetsvoorstel lijkt vooral gecremeerd door de waan van de (populistische) dag, ingegeven door de idee van 'schijnveiligheid'.

In werkelijkheid zal dit wetsvoorstel juist meer (sociale) onveiligheid tot gevolg hebben, omdat mensen zich niet meer veilig voelen om uit te spreken waar zij voor staan. Betrekken we dit op de huidige casus, dan is de protestbeweging tegen de genocide in Gaza, Palestine een treffend zorgelijk voorbeeld.

Wanneer een wetsvoorstel reeds 'in de blueprint' zoveel haken en ogen heeft, moet dit in haar geheel worden verworpen, omdat het de Nederlandse rechtsstaat en haar burgers ernstig ondermijnt. Het ketenen en criminaliseren van support voor personen, partijen en instituties die strijden voor menselijkheid, tegen onrecht en tegen oorlogsmisdaden en genocide dient ten alle tijden beschermd te worden.